

*Бурковська А. В., к.е.н., доцент
Бурковська А. І., аспірант
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

У Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року зазначається, що пріоритетним завданням, що постає перед Урядом є «формування в Україні високо розвинутої соціально орієнтованої економіки, що базується на знаннях та інноваціях» [1]. За визначенням Стариченко Є. М., під продовольчою безпекою необхідно розуміти такий стан економіки, соціальної та екологічної сфери країни, за якого забезпечується продовольча незалежність держави, гарантується фізична, соціальна, економічна доступність для кожної людини харчових продуктів, які відповідають вимогам законодавства про технічне регулювання, в обсягах не менше раціональних норм споживання продовольства, необхідних для активного та здорового способу життя [2].

Як зазначає Рогатіна Л. П., інститути продовольчої безпеки формують передумови та створюють механізми регулювання

соціально-економічних процесів ринкової поведінки, доходів, витрат, цін тощо. Таким чином, формування інноваційних стратегічних структур продовольчої сфери включає нормативно-правове, організаційно-економічне, інфраструктурне та наукове регулювання, від ефективності якого залежить продовольча незалежність держави, стан конкурентного потенціалу на внутрішньому і зовнішньому ринках, розв'язання соціально-економічних, технологічних, екологічних та демографічних проблем [3].

На думку Черевко О. В. та Яковенко О. В. низький матеріально-технічний, фінансовий, науково-технологічний потенціал сталого відтворення сфер АПК є одним із найвагоміших чинників, що детермінують довгострокові тенденції у формуванні продовольчої безпеки країни [4]. Разом із тим, відповідно до індексу інноваційного розвитку, представленого агентством Bloomberg у 2018 році, Україна посіла 53 місце серед 60 досліджуваних держав. При цьому наша держава виявилася найгіршою за продуктивністю праці (60 місце), що свідчить про низький рівень застосовуваних технологій та виробництва товарів з низькою доданою вартістю, потрапила до трійки аутсайдерів за технологічними можливостями (58 місце) та посідає 54 місце за рівнем витрат на дослідження та розробки у валовому внутрішньому продукті [1].

Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності та трансферу технологій в Україні, що має на меті підвищити ефективність виробництва в усіх секторах економіки, має свої особливості. Так, починаючи з 2002 року було зупинено дію, а потім вилучено із Закону України “Про інноваційну діяльність” положення щодо підтримки інноваційної діяльності. Податковий кодекс України, прийнятий у 2010 році, також не містить положень щодо державної підтримки елементів інноваційної інфраструктури або суб'єктів господарювання, що провадять інноваційну діяльність. Незважаючи на спроби активізації інноваційної діяльності, їх не було реалізовано у повному обсязі. Так, Державна цільова економічна програма “Створення в Україні інноваційної інфраструктури” на 2009-2013 роки, затверджена постановою КМУ від 14 травня 2008 р. № 447, не фінансувалася з державного бюджету, внаслідок чого заходи, передбачені Програмою, не було виконано, а завдання і заходи, передбачені Державною цільовою програмою розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної

інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки, затвердженою постановою КМУ від 7 травня 2008 р. № 439, профінансовано частково. Заходи, передбачені планом заходів з реалізації Концепції реформування державної політики в інноваційній сфері на 2015-2019 роки, затвердженим КМУ від 4 червня 2015 р. № 575, не були реалізовані внаслідок їх несистемності та неврахування необхідності залучення широкого кола заінтересованих сторін - бізнесу, громадянського суспільства, наукової спільноти [1].

Таким чином, суттєвих змін потребують підходи до формування державної політики у сфері розвитку інновацій. Актуальною залишається проблема створення сприятливого інвестиційного клімату задля залучення прямих інвестицій, що передбачають одночасну інтеграцію технологій, необхідних для розвитку виробництва. Впровадження світового досвіду та застосування наукових розробок у сільськогосподарському виробництві дозволить забезпечити його сталий розвиток та покращити стан продовольчої безпеки в державі.

Список використаної літератури:

1. Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#n12>
2. Стариченко Є. М. Продовольча безпека України як соціально-економічна категорія / Є. М. Стариченко // *Агросвіт*. — 2018. — №13. — С. 42-48.
3. Рогатіна Л. П. Сутнісно-функціональний аналіз економічних регіональних систем в умовах забезпечення продовольчої безпеки / Л. П. Рогатіна // *Агросвіт*. — 2018. — №3. — С. 72-78.
4. Черевко О. В. Основні фактори впливу на продовольчу безпеку регіону як основу національної безпеки / О. В. Черевко, О. В. Яковенко // *Економічна наука*. — 2016. — №12. — С. 68-71.